

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЯ НА ТЕМА:

„РОЛЯ НА КОНСТРУКТИВНИТЕ ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПОЗНАВАТЕЛНАТА АКТИВНОСТ НА ДЕЦАТА В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ В УСЛОВИЯТА НА ПРОЕКТНО-БАЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ“,

РАЗРАБОТЕНА ОТ ДОКТОРАНТ:

ВАЛЕНТИНА ВЕЛИЧКОВА ГЕОРГИЕВА

Научен ръководител: **проф. д-р Йорданка Стоянова Пейчева**

изготвил: **проф. д-р Чавдар Георгиев Сотиров**

ШУ „Епископ Константин Преславски“

1. Основание за написване на становището: Заповед № РД-16-155/26.09.2025 и Заповед № РД-16-163/30.09.2025 г. на Ректора на ШУ „Епископ Константин Преславски“ за назначаване на научно жури за провеждане на процедура за публична защита на докторска дисертация на тема: *„Роля на конструктивните дейности за развитие на познавателната активност на децата в предучилищна възраст в условията на проектно-базирано обучение“*, разработена от **Валентина Величкова Георгиева** (отчислена с право на защита със Заповед № РД-10-144/24.02.23 г., считано от 01.02.2023 г.) за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в докторска програма: *Предучилищна педагогика* от професионално направление: *1.2. Педагогика*, област на висше образование: *1. Педагогически науки*.

Процедурата за официалната публична защита е: разкрита на основание заявление до Ректора на ШУ от **Валентина Величкова Георгиева** – докторант в редовна форма на обучение към първично звено – катедра „ПНО“ в Педагогическия факултет на ШУ „Епископ Константин Преславски“ и

предварителното обсъждане на дисертационния труд, проведено на 11.09.2025 г. (Протокол № КД-01-01/11.09.2025 г.) от състава на катедра „Предучилищно и начално образование“, което взема положително решение относно качествата на дисертационната разработка и готовността за публична защита. Към заявлението, на докторант Валентина Георгиева, са приложени законосъобразно изискващите се документи.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Валентина Георгиева е завършила висше образование в ШУ „Епископ Константин Преславски“ със специалност в ОКС „бакалавър“ „Предучилищна и начална училищна педагогика“ – 2013 г. През 2014 г. придобива ОКС „Магистър“ по специалност „Иновации в предучилищното и началното образование“. От 01.02.2020 г. е зачислена като докторант в ДП „Предучилищна педагогика“ в ШУ „Епископ Константин Преславски“.

Професионалната ѝ реализация като детски учител започва в ДГ „Светулка“ (2013 – 2017 г.) и продължава в ДГ „Щурче“ (2017 – 2024 г.) в гр. Шумен. През 2024 г., след конкурс, е част от академичния състав на катедра „Предучилищно и начално образование“ при Педагогическия факултет на ШУ „Епископ Константин Преславски“, където заема длъжността: *асистент*.

Представените кратки биографични данни относно образователния и професионалния профил на кандидата, ми дават основание да приема, че кандидатът се отличава с устойчива мотивация и стремеж за развитие в сферата на предучилищното образование и науката.

3. Обща аналитична характеристика на дисертационния труд

Дисертацията е посветена на актуален въпрос, който отдавна стои на вниманието на редица изследователи, видно от литературния обзор и анализ в началото на дисертационния труд, но все още недостатъчно изследван в контекста на съвременното иновативно образование и компетентностния подход. Изборът на темата на дисертационното изследване е обусловен от факта, че проблемите, свързани с проектното обучение в съвременното и внедряването му в образователната система, като инструмент за развитие на познавателната активност, основан на принципа на дейностният подход.

Представеният научен труд доказва ефективността му като форма за организация в детската градина и разкрива ролята на конструктивните дейности за повишаването на познавателната активност у децата на 6–7-годишна възраст. В него е заложена идеята за ефективно преодоляване на проблемите, свързани с активността на децата в процеса на обучение и тяхната адаптация в бързо променящата се, динамична среда.

Дисертационният труд е представен в обем от 303 стр. (200 стр. – основен текст). В 103 стр. са представени - съдържание, списъци с таблици (21) и фигури (40) и използвана литература. В библиографското описание са изложени 118 заглавия на чужди и наши учени, както и интернет ресурси.

Относно **увода** – представя ясно социалния и професионален контекст на изследването, идентифицира проблемите в предучилищното образование и предлага обоснована насока за тяхното решаване чрез проектно обучение.

В **първа глава** (съдържаща 4 параграфа), е разгледана същността, динамиката и развитието на съвременните парадигми на предучилищното образование, като е направена и препратка в контекста на STEAM подхода в проектната работа и приложението на компетентностния подход в детската градина.

Представени са психолого-педагогическите гледища на познавателната активност в общ и профилиран план за 6–7-годишните деца. Изложена е основната идея на автора за ролята на конструктивната дейност за обогатяване на познавателния и практическия опит на 6–7-годишните деца.

Считам, че Валентина Георгиева в своето изложение, в първа глава, сполучливо е разработила теоретичната и концептуалната основа на своето изследване. Съдържанието показва, че авторът познава дълбоко проблема, ориентира се в научната литература и може да аргументира необходимостта и посоката на изследването.

Втора глава е методологичната основа на дисертационният труд – тук са дефинирани *целта, задачите, обекта и предмета* на изследването. Според мен, коректно са определени всички компоненти на методологическата база на проучването, конкретните негови базисни характеристики и граници. Това се явява предпоставка за качествено и обосновано емпирично изследване, което е насочено към доказване на **хипотезата на изследването** – *Ако се създадат условия за активна умствена дейност, творческо развитие и целенасочено практическо приложение на знанията в условията на ПБО, то у децата ще се повиши равнището на познавателната им активност.*

Авторът целесъобразно подбира своя съвременен и надежден изследователския инструментариум и начина на организация на проведеното изследване. Изведени са критериите и показателите (стр.106). Детайлно са описани използваните изследователски инструменти.

Точка 2.5. е посветена на организацията на изследването – етапи, обхват, обекти (ДГ). Контролната група включва 25 деца в четвърта възрастова група от ДГ „Конче вихрогонче“ гр. Шумен. Експерименталната група включва 25 деца в четвърта възрастова група от ДГ „Щурче“ от гр. Шумен.

В **Трета глава** Валентина Георгиева представя, по своеобразен начин, авторски образователен модел за педагогическо взаимодействие в проектно-ориентирана среда и холистичен модел (параграф 3.5.) за проследяване на постиженията и напредъка в развитието на 6–7-годишни деца. Графичното му представяне и визуализация дават ясна пространствена характеристика за широкия обхват на експеримента и е доказателство за последователността и логиката на представената концепция на автора (стр.126).

Параграфи от 3.1. до 3.4. представят и обосновават разработения образователен модел за педагогическо взаимодействие в проектно ориентирана среда за повишаване на познавателната активност като изчерпателно се очертават стратегията за реализация, неговата структура, както и целта, задачите и очакваните резултати.

Четвърта глава се явява аналитичната част на дисертационния труд. В нея са представени и анализирани получените резултати от емпиричното изследване.

Въз основа на заложените методика на експеримента, инструментариум и критерии са представени данните от математико-статистическата обработка на емпиричното изследване. Извършен е качествен и количествен анализ на резултатите. Данните са визуализирани в табличен вид и диаграми. Тази обработка на данни и анализи доказват уменията и компетенциите на Валентина Георгиева да представя аналитично в научен и академичен стил своите резултати от проведения експеримент.

Относно автореферата – отговаря на общоприетите изисквания. В него е представена авторската формулировка на приносите на дисертационния труд, от които за по-съществени приемам, както следва:

➤ *Теоретично обоснован е образователен модел за педагогическо взаимодействие в проектно ориентирана среда. Моделът е с интегративен характер за развиване на ключови компетентности чрез конструктивни дейности в детската градина;*

➤ *Създаден и апробиран е образователно-методически модел за педагогическо взаимодействие в условия на проектно-базирано обучение, който осигурява практическа приложимост на придобитите по образователните направления знания чрез разнообразни конструктивни дейности и активно участие в тематични проекти.*

➤ *За реализацията на образователния модел за педагогическо взаимодействие в проектно ориентирана среда е разработен и апробиран инструментариум, който осигурява обективност в оценяването на постиженията 6–7-годишните деца и напредъка в тяхното развитие*

4. Заключение. Предложеният за рецензиране дисертационен труд на тема: „Роля на конструктивните дейности за развитие на познавателната активност на децата в предучилищна възраст в условията на проектно-базирано обучение“, разработен от докторант Валентина Величкова Георгиева, отговаря на наукометричните изисквания към подобен жанр за научна комуникация и придобиването ОНС „доктор“. Текстът е академично издържан, логически последователен и актуален спрямо съвременните педагогически тенденции. Определено считам, че текстът е авторски, което е доказано с протокол от осъществената проверка с програма за антиплагиатство.

Представени са достатъчно научни доказателства, че целта на дисертационното изследване е постигната. Открояват се съществени научни приноси. Поради всичко казано моята оценка за дисертационния труд е позитивна. Постигнатите научни резултати дават основание убедено да

препоръчам на уважаемото Научно жури да даде положителен вот на Валентина Величкова Георгиева – докторант към катедра „Предучилищно и начално образование“ на Педагогически факултет при Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ и да ѝ присъди образователната и научна степен „доктор“ в Област на висше образование: 1. Педагогически науки, Професионално направление: 1.2.Педагогика, Предучилищна педагогика.

04.11.2025г.
гр. Шумен

Изготвил становището.....
проф. д-р Чавдар Сотиров